

skogforsk

Version 1
2022-06-23

Avslutande av insats mot skogsbrand

Räddningsledarens checklista

Checklistan är ett stöd vid avslutande av räddningsinsats efter skogsbrand!

Prioritera att snabbt få kontakt med berörda markägare. Välinformerade och rätt utrustade markägare kan lättare sköta bevakning efter insats, med minskad risk för återantändning!

En tidig kontakt med berörda markägare är värdefull

- Markägare kan bidra under räddningsinsatsen. De har oftast god lokalkännedom och kontakter som kan underlätta insatsen.
- Markägarna kan behöva tid för att förbereda sig för bevakning efter avslutad insats.

Kontaktuppgifter till markägare kan erhållas på olika sätt, t ex genom:

- Uppgifter i fastighetsregistret, kompletterat med olika söktjänster på internet.
- Kontakt med lokala företrädare för Skogsstyrelsen, skogsägareföreningar och skogsbolag.
- Kontakt med lokalbefolkning och angränsande skogsägare som kan ha kontaktuppgifter till berörda markägare.
- Restvärdeledare från försäkringsbolagen som kan stödja med information om ägar- och försäkringsförhållanden.

Informera berörda markägare om branden och planerad insats

Så tidigt som möjligt efter att markägare kontaktats, bör de få en tydlig, kortfattad information om den aktuella skogsbranden. Beskriv främst det aktuella läget och hur det bedöms utveckla sig och förbered markägaren på det arbete som krävs efter avslutad insats. Lämpligt innehåll i denna första information finns i skriften *Bevakning efter skogsbrand - råd och information till markägare*.

- Bedöm och kategorisera berörda markägares förmåga att bistå i släckning och genomföra bevakning.
- Nödvändig bevakning skall säkerställas då insatsen avslutas.
- Kompletterande information bör anpassas till respektive markägares förmåga till bevakning.

Skogsägare med god förmåga att bidra och hantera bevakning. Detta gäller till exempel bolagsskogsbruket och andra större institutionella aktörer som har personalresurser, utrustning och kunskap som ofta kan styras över för att hantera ägaransvaret.

Skogsägare med viss förmåga, till exempel aktiva skogsbrukare med god kunskap, men som saknar materiel och personalresurser som krävs för uthållig och effektiv bevakning.

Skogsägare med låg förmåga på grund av bristande förutsättningar, kunskap, resurser och utrustning som behövs för att sköta bevakning.

Skogsägare som räddningstjänsten inte får kontakt med. Räddningsledaren ska säkerställa att bevakning kommer till stånd på deras mark, om det krävs med hänsyn till risken för nya olyckor.¹

¹LSO § 9: Behövs bevakning med hänsyn till risken för nya olyckor men kommer bevakningen inte till stånd, får räddningsledaren utföra bevakningen på ägarens eller nyttjanderättshavarens bekostnad.

Avslutande av insats

Då de kriterier som krävs för insats inte längre föreligger ska räddningsledare fatta beslut om att insatsen avslutas. Markägare bör informeras om ansvaret² för att nödvändig bevakning och efterarbete.

Faktorer som kan vägleda beslutet att avsluta en insats kan vara:

- Brandspridning i områdets ytterkant har upphört; inga aktiva delar i brandfront, flanker eller svans.
- Kanterna är säkrade mot återantändning.
- Inga synliga glödbränder finns närmare än 20 meter från ytterkant.
- Ta hänsyn till brandrisk- och väderprognoser, särskilt prognosen för vind och luftfuktighet under de följande dagarna.
- Brandområdets storlek, andelen osäkra kanter och vindutsatta delar.
- Markägarnas förmåga att utföra bevakning (personal, kunskap, resurser och uthållighet).

Dokumentation av beslutet att avsluta insats, information och råd till markägare

Räddningsledare ska skriftligt dokumentera beslutet att avsluta räddningsinsatsen. Det görs vanligen i händelserapporten, efter avslutad insats. Dokumentationen är viktig. Den klargör att räddningsinsatsen avslutats och att markägaren med egna resurser ska vidta nödvändiga åtgärder för bevakning.

För att för berörda markägare tydliggöra avslutet av räddningsinsatsen och behovet av bevakning kan följande dokument användas som mallar:

---

2. Ägaren till en skogsfastighet som drabbas av skogsbrand har ägaransvar. Det innebär bl a en skyldighet att, efter sin förmåga, kostnadsfritt bistå räddningstjänsten under insatsen, samt att efter insats utföra eller på sin bekostnad låta utföra den bevakning och övriga efterarbeten som krävs för att hindra ytterligare skada.

1. Dokumentation vid avslutande av räddningsinsats efter skogsbrand

Dokumentet ska förberedas och uppdateras så att det kan delas ut till markägare vid insatsens avslutande. Informationen om beslutet att avsluta insatsen och om behovet av bevakning bör vara skriftlig för att undvika att saker glöms bort eller missuppfattas. Tänk på behovet att anpassa informationen till respektive markägare.

2. Bevakning efter skogsbrand - råd och information till markägare

Avsedd för markägare som behöver extra stöd inför bevakning. Här beskrivs de moment som normalt ingår i efterarbetena i samband med bevakning. Informationsskriften bör överlämnas eller sändas digitalt. Gå igenom skriftens råd. Markägaren bör bekräfta att informationen mottagits.

Bevakning

- Säkerställ att berörda ägare förstår de krav som bevakningen ställer.
  - Räddningsledarens bedömning ska gälla hela brandområdet (dvs. även det som ägs av skogsägare med låg förmåga).
  - Markägare kan samverka vad gäller bevakningsarbetet, vilket kan möjliggöra effektiv bevakning även för arealer som brukas av skogsägare med låg förmåga. Skogsägarnas enskilda och samfällda förmåga är avgörande för räddningsledarens beslut om avslutande av räddningsinsats.
  - Om en säker bevakning inte kan säkerställas, t.ex. genom samverkan, så kan räddningsledaren, om möjligt, avdela personal ur räddningstjänsten eller anlita tredje part för bevakningen. Detta sker på den markägares bekostnad som inte själv kunnat fullgöra detta ansvar. Tredje part bör vara någon med dokumenterad förmåga att utföra bevakningsarbetet.
-
-

Broschyren är framtagen i ett samarbete mellan Skogforsk, MSB, skogsägarna, skogsbolagen, försäkringsbranschen och räddningstjänsten. Broschyren är en del av ett informationsmaterial om eftersläckning av skogsbrand. I materialet ingår följande skrifter:

1. Avslutande av insats mot skogsbrand - räddningsledarens checklista
2. Dokumentation vid avslutande av räddningsinsats efter skogsbrand och information till berörda markägare
3. Bevakning efter skogsbrand - råd och information till markägare